

puté conta în timp de pericol, ér aceste puteri suntu statele din centrul Europei, în prima linie Anglia. Câte-va evenimente mai din urmă au înstrăinat pe Anglia de Turcia, și decă pe Turcia ar amenința-o pericolul, Anglia din cauza acésta: n'ar puté pași în acțiune pentru ea. Ba împrejurarea acésta îi face aprópe imposibilă alăturarea Turciei la tripla alianță.

Crispi și tripla alianță.

„Popolo Romano“, diaru italianu, vorbindu despre vorbirea ce-o ține adi ministrul președinte italianu, Crispi, în Florența, își exprimă speranța, că șeful cabinetului italianu va face astfel de declarații, din cari se va vedé hotărítu, că elú este decisu a promova interesele triplei alianțe din tóte puterile, tocmai așa cum se nisuesce a promova bunăstarea și înflorirea Italiei. Convorbire ce-a avut'o elú cu publicistul italianu a avut de scopu să arate, oă n'au dreptate aceia, cari îlú ținú pe elú de inamicu alú Franciei pentru-că representă politica triplei alianțe. Francia ar trebui să scie, că alianța s'a făcutu înainte de Crispi ar fi ajunsu în fruntea guvernului și ea s'a făcutu numai pentru susținerea păcei și apărarea Italiei. De-atunci alianța triplă n'a suferitú nici o schimbare fiă în formă, fiă în fond. N'au decú nici unú înțelesu atacurile réutációse ale pressei franceze asupra lui Crispi.

SCIRILE ȚILEI.

Delegațiunile școlare din locu au alesu pe d-lú prof. *Ipolitú Ilasievici* de directoru alú gimnasiului românú gr. or. din Brașovu, pe timp de trei ani, după regulamentulú școlarú.

De sub Șatra lui Pinteana ni-s'a trimisu o corespondență, în care ni-se întâțșeză în triste colorí starea învățământului nostru poporalu din acele părți. Causa se dice, oă ar fi pe de o parte miseria populațiunei, dér mai multú decătu acésta indiferentismulú poporului, care necunoscéndu importanța și însemnătatea școléi, nu póte manifesta față cu acésta interesulú convenitú. Corespondentulú apelléază la bunulú simțu alú conducătorilorú poporului nostru din acele părți, rugându-i să lucreze cu mai multá stăruință întru luminarea și deșteptarea interesării poporului față cu școlá, care este unica speranță pentru viitorulú lui. Singura școlá mai însemnată, ce o au Românii de pe acolo, este școlá principálá din Lăpușulú ungurescu, dér și acésta școlá, din lipsa spriginuluiú recerutú, merge totú înderétu. Odinióră funcționau la ea 4 învățători, mai târziu 3, ér acum școlá română din Lăpușulú ungurescu are numai doi învățători și e în pericolú de-a rămáne numai ou unulú.

Nu scimú ce arú dice la asta conducătorii poporului românú din acele părți, la totú casulú însé, decă lucrulú stá așa, întreprinderea pașilorú de lipsă pentru sanarea relelorú nu se mai póte amána. Destulú de triste suntu urmáritele întrelásării din trecutú și ar fi de totú prea durerosú, decă și în viitorú amú avé a ne plânge de asemeni întrelásării.

Proiectulú pentru reforma administrativă, după cum spune o telegramă din Budapesta, se va lua în desbatere îndată după ce se va isprávi cu bugetulú. Celú puținú așa a promisú d-lú Szapáry lui Horansky în o ședință a comisiuneiú bugetare. Se crede prin urmare, că proiectulú amintitú se va așterne spre desbatere în Ianuarie 1891.

Foculú din Vurperú, despre care amú făcutu amintire eri, după cum spune „S. D. Tagblatt“, a mistuitú 180 de edificii, între cari 60 de case de locuitú. Principala focului se dice, că ar fi foculú din pipa unui proprietarú din comună, care lucra în șura plină cu paie. Câteva scointe din pipá au fost de ajunsu ca să isbucnescă foculú. Redacția diarului „S. D. Tgbtt“ a începutú a face o colecță în Sibiu pentru nenorociți.

Zăpadă. Țilele călduróse s'au schimbatú pe neașteptate în Țile reci. Mai multú, eri nópte delurile din apropierea Brașovului erau acoperite cu zăpadă. Aprópe jumétate Têmpa a statú învelitá în cojoculú iernei până la 11 óre din Ți.

Telefonulú dintre Clușiu și Giláu s'a isprávitú și s'a datú circulației alaltáeri d. a. Telefonulú acesta pornesce din oficiulú de telegrafíá din Clușiu și publiculú póte să comunice prin elú séu telegrame, séu póte vorbi după plăcere.

Bătăia sângeróasă cu gendarmii s'a întâmplatú pe pusta Iná din Ungaria, tocmai în Țiua de Sânt-Mihaiu calend. greg. Urmarea a fostú, că unú omú și-a pierdutú viața și mai multú au rēmasú greu răniți. Celú care și-a pierdutú viața se numesce Nagy István. Patru glónțe au svêrlitú gendarmii în elú, fiindcă i-a atacatú, cu alți prietini, așa din bunú seninú.

Omoritú de trenú. În dilele trecute unú omú dela cantonulú de lângá Cisteiu a fostú călcatú fără de veste și omoritú de unú trenú de persóne. Rótele locomotivei i-a retezatú capulú de trunchiu nenorocitului.

Seminarulú românú gr. cat. din Oradea-mare.

Étá scrisórea d-lui canonicú Lauran, despre care vorbimú în fruntea fóiiei:

Oradea-mare, 8 Octomvre 1890.
Spectate Domnule Redactorú! La glosele „Gazetei“ din nr. 214 a. c., făcute din incidentulú unui comunicatú alú „Familiei“, amú acea observațiune, că dreptú are L. M. când între divergința actualá a párerilorú, dorește cu emfasá numai singurú „înflorirea națiuniiú noastre.“

La acésta a țintitú și prevederea tinerimeii seminariului gr. cat. românú din Oradea-mare cu șese institutori, dintre cari unulú, celú însărcinatú cu instruirea elevilorú din cl. III gimnasialá, e ruténú gr. cat.

Acéstú ruténú gr. cat., ca alumneu și fiu alú Diecesei, se-a crescutú în Seminaru, începéndu dela cl. I. până la VIII. Ca atare a avutú și elú multú instructori în Seminaru. S'a convenitú déră, că avéndú altcum pregătirea recerutá, să presteze și elú institutuluiú aceluú *serviciu*, ce i-se-a prestatú și lui în decursulú anilorú, *pregătindú pe elevii unei clase din pensulú lecțiunilorú.*

Suntu convinsú, că părinții interesati nu suntu de páreerea, ca fiii lorú mai bine să nu aibá nici unú institutorú, decătu ca institutorulú să fiá de altá limbă, eventualminte ruténú, înoă și decă, ca estimpú, dintre alumni nu s'ar puté întregi totú contingentulú necesarú alú institutorilorú.

Căți románi și-au eluptatú sieși stări onorifice prin acea, că și-au valoratú talentele întru instruirea tinerilorú de alte naționalități! Ce s'ar fi alesú din cei mai multú, decă ca Románi s'ar fi alungatú dela tóte casele nerománe, și așa nu s'ar fi pututú susține nici ca instructori?

Dupá „Familia“ însé numai Românulú să páre a nu-i fi permisú nici măcarú să învețe ceva dela cei de alte limbi!...

Acea împregiurare, că tinerulú din întrebare cu ruténú, nu scie románesce, nu alterezá cauza, pentru-că limba de propunere a gimnasiului din locú fiindú cea maghiará, altom, încá nu numai institutorulú ruténú, ci și cei Románi, pregătescú pe elevi unguresce din lecțiuni.

Nu e adevératú însé, că conversațiunea română ar fi proscrisá din Institutú.

Érá *interdicerea* conversațiunii maghiare numai aceia o potú forța, cari ca „Familia“ lui Vulcanú, nu cumpenescú urmáritele.

Dr. Augustinú Lauran.

Corespondența „Gaz. Trans.“

Din comitatulú Sătmárá, Octomvre 1890.

Țiarele unguresci se ocupá de unú timpú încóce cu predilecțiune de concubinatele ivite între țeranii románi.

Astfelú amú vécutú ómeni din tagma funcționarilorú dela administrația, ca d. es. fisolgábiréi, scriindú prin Țiarele lorú despre concubinatele ivite printre Românii din Bánatú, ca și cum acești fisolgábiréi n'arú soi, că concubinatele în Budapesta, Seghedinú, Clușiu și prin tóte orașele mici și mari din țérá suntu multú mai numérose, ca între țeranii din Bánatú; ca și cum n'arú soi, că și satele unguresci, ca și cele slovace și románesce, niciári în țérá nu suntu lipsite de concubinate.

Spunú fisolgábiréii în réutatea lorú, că „popii románesce“ suntu cauza! Dér apoi în orașele și satele unguresci cine suntu cauza? Predicatorii și rectorii?

Nu! „Miseria est maxima meretric!“ Sărăcia este nevoia cea mai mare, și ea se lătesce din ce în ce mai multú între tóte stratele din societate, nu numai în privința materialá, ci și *moralá.*

La sate miseria cresce și vestezesce trupulú și sufletulú biețilorú locuitori, între cari multú cu ocaziunea comassării n'au primitú pământú la câmpú, ci numai unú intravilanú de 20 de pași lungú și 10 pași largú, cu o căsuță slabá, ba unii n'au primitú nici în satú, nici la câmpú nimica.

Înainte de comassare servitorii și sărăcii țineau în ciurda satului câte o vâcuță, în turma satului câte unú purcelú, ori vre-o căpruță cu lapte. După comassare însé nici gazdele n'au unde să-și ținá nici măcarú doi boi de jugú, o vacá și o scrófá cu purcei, ci recurgú la domni să le dea locú de păscutú vitele pe bani, pentru Țile de aratú etc., ér sărăcii nu potú ține nici unú vițelú, nici unú purcelú. Slăniná, lapte, oleiu, ei nu au la casa lorú; mánâncá de dulce numai când mergú la lucru la gazdele din satú ori la domni din jurú, ér când nu capétá de lucru, sărăcimea postesece cu málaiu și cu oțétú. Băeții lorú numai arare-ori védú și gustá lapte și slăniná; când măicuța lorú tórece, zdrobesce cânepá, țese perie, Țiua întregá pe la nescai bogátane din satú, ca rēsplátá a munciei de peste Ți, se întórece sára cu câte o ulciucú de lapte pentru bieții copilași, cari tótá Țiua își petrecurá cu o cójă de málaiu, ședéndú golí în cenușa din vétără. Și încá e bine de cei ce astáđi capétá de lucru; suntu însé, cari nu capétá de lucru. Aceștia apoi s'arú duce în America, Serbia, România și Bulgaria, dér nu potú fără pașaportú, fără spese de călétóriá. Așa trăesce sărăcimea mai alesú de câteva decenii încóce. În jobágiá, sărăcimea o ducea mai bine, căci celú puținú putea să se nutrésză și avea să suferé numai din partea unorú haiduci mai sêlbatici, pe când adi progresulú luneiú întregi e conjuratú contra ei.

Acestea suntu împrejurările, din cari

„Osoiu trifu“. Ciobánceța: „Dosulú *Osoiului*.“ Hasmașulú: „Dealulú *Osoiului*.“ Zálha: „Buza *Osoiului*.“ Prediulú Țurení are *Osoiulatu*, ér comunele Simijna, Epa, Rusu, Oșorheiu și Vălenii Lăpușului de asemenea au câte unú „*Osoiu*“. În comitatulú Sălagiului, la comuná Bălanú, unú dealú pădurosú pórta numele „*Osoiu*“.

Cine ar voi înadinsú să cerceteze, póte ar afla și la alte comune astfel de nume.

În memorandumulú reprezentanțilorú alegătorilorú románi din 1881 la pagina 54 se dice: Antoniu Szirmay în opulú séu „*Szatmár vármegye* I pag. 6“ produce unú documentú din anulú 1445, care se provócă la altulú rēmasú dela S. Stefanú, I-ulú rege alú Ungariei, în care se dice, că acelu rege a confirmatú pe Románi cu dreptú de ereditate în cneziatele *Ozaj* și *Viso*, pentru meritulú lorú căștigatú prin esterminári de păduri în Munții Marmáției și priu cultivarea acelorú ținuturi, pentru-ca să pótá fi locuite și folosite de ómeni etc., ér la pagina 55, despre cneziatulú *Ozon* din Marmáția se mai aflá o diplomá de donațiune a re-

gelui Ludovicú I din anulú 1361 „*pridie Idusmay*“, în care dice curatú, că acelu cneziatú a fostú, era, și pe atunci „*cneziasus posesionistú olachales* „*Ozon*“ etc.

Că cneziatulú *Ozaj* séu *Ozon* din Marmáția s'a estinsú până aici, séu că Românii esterminatori de păduri au străbátutú în spre sudú, în vecinulú comitatú alú Solnocú-Dobécei, rēspândindú astfel de nume; cu unú cuvéntú a trage vre-o conclusiune, din punctú de vedere istoricú, — nu mé simtú îndreptățitú.

„*Oszvaly* fiindú după d-lú monografierú nume de comuná „*vechiu maghiarú*“, și totuși în numărulú 19 din anulú curentú alú monitoruluiú „*Szolnok-Doboka*“ cetimú, că prin ministrulú de interne i-sa concesú a-și schimba numele în *Aszó*, cu care prilejú și-au schimbatú numele și alte 30 comune románesce din acéstú comitatú.

Din grupurile IV, V, VI, VII și VIII asemenea nu-i nimicú de notatú.

Trecemú deci la grupulú IX, care are titlulú:

Nume de comune referitóre la instituțiunile bisericéi romano-catolice.

Titlulú grupuluiú deși esplică totú, cu tóte aceste autorulú scrie:

„Și aceste nume de comune le-au luatú Valahii, ca colonii mai târđie. În timpulú mai nou, în șematismele lorú, precopsiții popi greco-uniți le valahiséză d. e. Szent-Egyed, pe care Valahii îlú pronunță Sânt-Azudú și popii valahi latiniséză în formá de Sânta-Jude=Sânta Dreptate, Sânta lege“.

Domnulú monografierú în opulú séu intitulatú „*Az oláh nyelv és nemzet megalakulása*“ pe lângá alumniarea istoriei și literaturéiú nóstre, la pag. 250 scrie: „*Literatiții valahi în continuu suntu siliți a înainta pe căi mincinoase, a se ademeni pe sine și a solicita publiculú.*“

E dreptú, că acolo tractéză lucruri mai profunde istorice, asupra cărora mie, unui simplu muritorú, a'mí da páreerea, póte nu'mí compete. Dér d-sa, ca unú mare monograficú și istoricú ce e, fără témá că se va da de minciună, își permíte a afirma în fața lunei, de întregú comitatulú nostru cunoscutulú neadevêrú, că Românii pronunță Sânt-Azudú și nu Sânta-Jude?

Acesta nu e uniculú casú, căci la grupulú alú V-lea, spre a documenta, că Românii suntu colonii mai târđie decătu Maghiarii, pune în áiate câte-va nume maghiare de comune, acceptate și de limba română și între aceste nu se sfiesce a însira și pe urmátórele: *Konkelyfalva*, *Kisnyires*, *Komlósufalu*, *Diospataka*, *Gyertyámos*, *Tormapataka*, și a scrie: „*Aceste nume de comune cu piele, cu pèru cu totú, le-au luatú limba valahá, ce e semnú învederatú, că mai înainte de venirea Valahilorú în comitatulú nostru tóte au fostú sate întregi maghiare*“

Dér d-sa nu ámblá pe căi mincinoase când négá, a fi avéndú aceste comune numele lorú románesce: *Negrení*, *Mestécánú*, *Trestia*, *Valea-rea*, *Cárpinișiu*, *Valea-hranei*?

Nu „popii valahi“ cu șematismele lorú, ci poporulú, ba și Maghiarii d-sale, cari cunoscu mai de-aprópe aceste comune, i-arú afirma, că n'a scrisú adevêrulú.

În introducerea tractatului de față se dice, că monografia comitatului va servi

derivă concubinabile, er nu „popii românesoi“. Din decădinta materială, urmază decădinta morală. Nu arare-ori bietul țeran nu se pôte cununa nici din causă, că nu pôte suporta spesele cununiei, de nu cumva preotul se îndură a-lă cununa în cinste.

Ară face, așa-dără, d-nii fisolgăbirși și cei de o pânză cu ei, multă mai bune servii statului și societății, din a căreia spinare trăesot, decă și-ară da silința să ușureze pe cât se pôte grelele împrejurări de traiu ale țeranului și prin acăsta să contribue la restabilirea moralității lui, er nu să-lă împingă și la mai mari desastre morale prin calumnierea și discreditaerea „popilor valachi“, cari de sigură mai mari merite au față cu bunăstarea morală a poporului, decă totți ceialți funcționari ai statului la olaltă luăți.

Cestiunea principală, cu care ar trebui să se ocupe d-nii fisolgăbirși și celelalte organe ale statului, ar fi așa-dără, prevenirea miseriei atât la sate, cât și la orașe. Facă-o acăsta domnia-lor, și atunci de sigură concubinabilele s'ar înpuțina și nu s'ar mai găsi comitate în tregi, ai căroră tineri să nu fiă apți pentru miliția.

Justus.

De pe malulă Târnavei mică, Oct. 1890.

Suntă mari și multe ranele, de cari suferă poporul nostru. Rana principală însă, care sapă necontenit la rădăcina nămului nostru este, după părerea mea, de o parte neunierea, er de altă parte egoismul prea mare al unoră inteligenți de-ai noștri: bôle, cari nimicesotă tendințele salutare și zădărnicesotă planuri mari.

Încă din vechime răsuna proverbulă: „concordia parvae res crescunt, discordia etiam maximae dilabuntur.“ Acăsta sentință ar trebui să fiă devisa fiă-cărui Român, căci numai decă vomă fi următoră fidelă dictamineloră acăstei diceri, vomă pută respinge atacurile inimicului, ce tinde a ne răpi tesaurulă celă mai scumpă: limba și naționalitatea. Unirea și abnegațiunea trebuie să ne fiă pânea de tôte dăile, ea trebuie să ne nutrească, precum nutrește mama pe prunculă său, căci numai întăriți de acăsta pâne bună putemă spera la redobândirea drepturiloră năstre cetățenesci.

Așa ar trebui să fiă, și interesele poporului nostru ar trebui să zacă la inima fiă-cărui Română adevărată. E durerosă însă, că nu totți cei chiamați suntă conscii de acăsta sfântă datorință a lor, ba suntă unii, cari lucrăză chiar de-a'ndosele. Ca să nu trecă mai de parte, voi aminti numai ună casă, ce s'a ivită anulă trecută în comuna Lăscudă din comit. Târnavei-mică.

Casulă s'a petrecută cu economulă Georgiu Șușca din susă numita comună,

care suferă de vr'o 2—3 ani de alienațiune mentală. În starea acăsta, demă de compătimită, tăia ună acățu din mieșina ogradei sale. Vecinulă său Georgiu Cernea 'i făcū imputare, că lemnulă tăiată a fostă ală lui și pretinse să fiă despăgubită. În urma acăstoră neînțelegeri, păgubașulă scōse estimatori, cari judecară prețulă acățului în 80 cr., și în cele din urmă păgubașulă, în simplitatea lui, transpuse cauza acăsta atât de bagatelă unui avocată de-ai noștri de pe aici. Tocmai fiind-că era „de-ai noștri“, ne-a durută multă, când amă aflată, că d-sa în locū să lumineze pe țeranulă piritoră și în locū de a'lu îndruma la antistia comună, primesce acăstă procesă ridiculă, asigurândū pe acusatoră, că 'i va scōte dela acăstă capitalulă de 80 cr. 'Lă va fi și scōsot, căci după ună de piră, susă dășulă domnă avocată, în numele acusatorului, publică, pare-mi-se în tōmna trecută, licitarea moșioră lui Georgiu Șușca pentru capitalulă de 80 cr. și spesele procesului scōtite cu peste 30 fl.

Eu nu mă mai ocupă acuma cu esegitarea acăstui tristă faptă, ci lasă, ca lucrulă să-lă judece publiculă cetitoră. Observă însă, că în casulă acăsta bietulă făptuitoră, chiar decă a greșit, nu i-se pôte imputa, căci precum amă dășit, nu se bucura de usulă rațiunei sănătoșe. Acusatorulă încă nu se pôte condamna în modă absolut, căci elă a făcut' o acăsta din nepricepere, fiindă omă simplu și fără carte, ba elă nici n'a fostă în stare să prevadă urmările cele de-sastrōse pentru vecinulă său. Nu sciu însă cu ce și-ar soi motiva d-lă avocat acăstă faptă ală său, prin care a dusă la sapă de lemnă pe ună bietă Română necăjită și pe care faptă eu ori cum l'așă pută numi, numai creștinescū nu. p.

Literatură.

A apărută la Sibiu în Tipografia arhidieceșană, Gramatica elementară a limbii germane pentru școlele secundare de Dr. G. Comană, profesoră la gimnasiulă Mihaiu Bravulă (în România). Partea III, cuprinđendū 1) Crestomatia: bucăți de cetire germane și române, și 2) Comericiu: despre comericiantă, articole de comericiu și corespondențe. Formată mare 8°. Prețulă 3 fl.

Cununii.

Marți, în 31 Septemvre n. o., s'a săvērșit în biserica catedrală română gr. or. din Aradū cununia d-lui medicū și profesorū seminarială Dr. Aurel Demiană cu d-șora Olivia Petco, fiica d-lui avocată Lazară Petco. După cum ni-se comunică, acăsta cununiă s'a săvērșit cu o pompă deosebită prin însuși P. S. Sa Episcopulă Ioană Meșianu, fiindă de față ună publică alesă și fōrte numerosă.

de celă mai prețiosă materială la istoria Ungariei.

Astelă de materiă prețiosă să aibă istoria Ungariei? dăr pentru acăsta d-lă monografieră nu vede bārna în ochiulă său, căci în desū menționatulă „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“ la pagina 240 scrie: „Cărturariulă celă mai mare ală valahime, Hașdeu, și carte scrie, pe care o numește „Istoria critică a României“, care de facto nu este altce-va, decătu depositulă sofismeloră. Și ce alt-ceva ar pută fi?“

Și alte multe neadevăruri se potă observa; multe nume de comune, după numele loră românesoi, nu se pomenescū, ca bună oră: Brigleză, Pruni, Magogia, Valea etc.

Comuna Birlea, ală căreia nume maghiarū e Onok, d-lă monografieră, în buna credință, că și „valahii“ o numescū Onok, o derivă dela slavonulă Olenok=cerbū.

E dreptă, că avemă și nume maghiare usitate și în limba română, dăr ore nu octroierea să le fi plăsmuită, căci d-lă monografieră, deși indirectă ne a-

mintesce în grupulă ală X-le „Mikéháza=Mika, mai înainte o chema Ivank după posesorulă Ivanka, însă circa la 1371 ajungendū pe mâna lui Mike și a schimbatū numele.“

Urmările revoluțiunei din 1437, ală căreia teatru principală a fostă tocmai acăstă comitată, să nu fi contribuită la înmulțirea numeloră maghiare ale comuneloră românesoi?

În partea nordică a acăstui comitată, unde au fostă cneziatele Ciceu și Lăpușiu, avemă comune aprōpe mai tōte cu nume românesoi.

Precum din partea inteligenței maghiare, spre scopulă adunării dătororă monografice, s'a constituită o comisiune, așa ar fi de dorit, ca și inteligența năstră să se intereseze de o lucrare atât de importantă, căci atunci o astfel de monografiă, care are tendința de a resțurna din temelă dreptulă nostru istoricū în acăstă comitată, ară mai slăbi nișelū din cutezanță.

Gregoriu Crăciunașiu.

La masa, ce s'a dată în sala otelului „Crucea albă“, au luatū parte vr'o 50 persōne, în frunte cu P. S. Sa Episcopulă Meșianu, care rostă și ună frumosă toastă în sănătatea miriloră. Printre numărōsele telegrame de felicitare, ce s'au cetitū la masă, se afla una și din partea Escelenței Sale Metropolitanului Mironă Romanulă.

Duminecă în 19 Octomvre st. n. a. c. se va cununa în biserica catedrală din Blășiu d-lă avocată Dr. Georgiu Ilea cu d-șora Ida Augusta Ciato, fiica domnului avocată arhidieceșană din Blășiu.

Logodnă. D-lă Todoră Doboiu, proprietarū, arendatorū și membru virilistă comitatensū, cu locuința în Hațegū, ni-se scrie, că s'a logoditū cu d-ra Cornelia Popă, fiica d-lui Protopopū Avelū Popū Bociatū din Grădisce.

Telegrame.

Budapesta, 8 Octomvre. La o întrebare ce i-s'a pusū în comisiunea financiară, ministrulă-președinte contele Szapáry a declaratū, că este hotărîtă a așterne dietei proiectele de lege privitoare la reforma administrației în timpulă celū mai scurtū posibilū, îndată după ce se va desbate proiectulă de bugetă, probabilū în luna lui Ianuarie.

Viena, 8 Octomvre. „Fremdenblatt“ publică ună comunicatū, care față cu comentarele foiloră esterne și interne asupra neaparițiunei ministriloră austriaci la sosirea împăratului germanū, dăce: în Austro-Ungaria nu este datina, ca la sosirea suveraniloră străini să se afle la gară funcționarū de statū, ei se prezentă numai căpeteniile autoritățiloră locale. Funcționarii cei mai înalți de statū și ai curții să adună în palatū, unde se facū și prezentările. Acăsta esplică în deajunsū de ce n'au fostū la gară nici ministri comunī, nici ceialți ministri, nici ambasadorulă austro-ungarū în Berlinū.

Londra, 8 Octomvre. Se asigură, că Tarevic (moștenitorulă de tronū ală Rusiei) va visita în curendū pe Sultanulă la Constantinopolū. cu tōte taimelă, ce s'au lățitū despre nisce neînțelegeri, ce s'au iscatū între Pōrtă și patriarhatulă Ecumenicū, diferențe despre care se dăcea, că vorū împiedeca proiectulă de călătoră ală fiului Țarului.

Belgradū, 8 Octomvre. Foile de aici răspândescū svonulă despre o crisă ministerială, ce ar fi fostū pricinuită prin pretensiunile regelui Milanū. În cercurile competente se asigură însă, că taimelă acăste nu suntă basate pe adevărū.

DIVERSE.

Mănăstirea celoră îngropate de vii. Pe basa unoră denunțări, prefectulă din Neapole, însoțitū de procurorulă de statū și de ună jude investigatoră, cercetă mănăstirea misteriosă a celoră îngropate de vii, care mănăstire de patru-sute de ani n'a fostă cercetată de nici ună laicū. După o resistență vehementă, poliția intră în mănăstire, unde autoritățiloră civile li-se înfățișă o privelisce înfricoșată. Șese-spră-dece călugărițe, dintre cari cea mai bătrână în vērștă de 81 ani, erau aprōpe într'o stare dobitocescă, încătū și-se ridica pērulă în cap. Nefericitele fiindă erau însălbătocite de totū și slăbite ca nisce scheleturi; la întrebările, ce li-se puse, denegară ori-ce răspuns. În cēta călugărițeloră se afla și o fetiță tēnēră, frumosă ca o statuă, care, la porunca părințiloră ei, avea să ră acolo pentru o greșelă săvēr-

șită din iubire. Prefectulă ordonă la momentū desființarea mănăstirei. Astă descoperire fiorosă a produsă o iritațiă, ce nu se pôte descrie, nu numai în Neapole, ci și în Roma.

Cele mai mari organe ale Germaniei. Din Passau se scrie: Orașulă nostru de câtva timpū se pôte mândri cu unele dintre cele mai mari organe din întrēgă Germania și Austria. Organele acăste se află în biserica mare numită „Domkirche“ și suntă construite de cătră măiestrulă de organe din Passau, Martin Hechenberger. Renumitulă măiestru a lucrată la dēnșele 4 ani de dăle în însăși localitatea bisericei, unde le-a făcutū. Uriașele organe au 93 registre cu 5097 fluere (tonuri), mai au 3 manuele și un pedală. Întrēga construcțiune e de o putere estroordinară și măiestrosă în tonurile sale. Mecanica e demă de măiestrulă ei, care a făcutū inovațiuni însemnate în instrumentele acăstoră organe, provēdēndū-le cu o mașinariă mecanică pneumatică, inventată de dēnsulă, astfel că sunetele suntă dela cele mai pianissime, până la cele mai plentfortissime, produse cu o fineță admirabilă. Invențiunea acăsta a lui Hechenberger n'are pāreche în istoria organeloră și orașulă Passau se pôte mândri cu ea.

Capră cu piciorū de lemnū. Unui sērmanū omă din Mezières i-s'a întēmplatū o mică nenorocire. Are bietulă omă o singură capră, căreia însă i-s'a ruptū unū piciorū. Ce să facă bietulă omă? Să-și omōre capra li era peirea lui, deore-ce capra e fōrte bună de lapte și aprōpe ea singură îi hrănesce dălnicū familia. A făcutū deci, ce a făcutū, i-a amputatū caprei piciorulă și i-a pusū ună altă picioră de lemnū. Capra cu picioră de lemnū umblă la pășune și merge sēra la gazdă sa schiopătândū, dăr cu țitele pline de lapte.

Necrologū.

Subscriși, cuprinși de cea mai adēncă durere, aducū la cunoscința tuturoră consăngeniloră, amiciloră și cunoscūțiloră trista și durerosă scire, că: Ana Butnariu n. Căprariu, proetēsă română în Boosiu, în urma unui morbu greu de 4 săptēmāni, în ală 32-lea anū ală etăței și ală 12-lea ală fericitei căsătorii, astăzi în 5 Octomvre st. n. la 5 ore p. m. și-a datū blândulă sufletū în mânilă Creatorului. Rēmășițele pāmāntesci se vorū așeza spre repaus eternū în 8 Octomvre st. n. la orele 2 p. m. în cimiterulă bisericei gr. cat. din locū.

Fiă-i țērēna ușoră și memoria binecuvēntată!

Boosiu, în 5 Octomvre st. n. 1890. Ioanū Butnariu, preotū gr. cat. ca soțū, Elisabeta Căprariu n. Oprea ca mamă. Silvestru Căprariu ca frate, cu soția Julia. Maria Ungureanu n. Căprariu ca soră, cu soțulă: Petru Ungureanu, profesorū în Blășiu. Silvia și Otilia Ungurenu ca nepōte. Aurelă Căprariu ca nepotū.

Cursulă la bursa de Viena

din 8 Octomvre st. n. 1890	
Renta de aură 4%	102.45
Renta de hărtă 5%	99.65
Imprumutulă căiloră ferate ungare - aură	114.50
dto argintă	97.20
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostă ungare (1-ma emisiune)	—
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostă ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	111.75
Bonuri rurale ungare	88.80
Bonuri croato-slavone	104.25
Despăgubirea pentru dijma de vină ungurescă	—
Imprumutulă cu premiulă ungurescă	136.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	127.50
Renta de hărtă austriacă	89.10
Renta de argintă austriacă	89.10
Renta de aură austriacă	108.20
Losuri din 1860	137.90
Acțiunile băncei austro-ungare	990
Acțiunile băncei de credită ungar.	364.25
Acțiunile băncei de credită austr.	312.—
Salbeni împărețesci	5.44
Napoleon-d'or	9.12 1/2
Mărci 100 imp. germane	56.57 1/2
Londra 10 Livr. sterlinge	115.40

Editorū și redactorū responsabilū:
Dr. Aurel Mureșianu.

XXXXXXXXXX
No. 500-1890. 439,2-1

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetator la scola reuniunii granitaresci din Vistea inferioara, comitatul Fagarasului, cu salariu anual de 300 fl. v. a. apoi curtiru si lemne de focu, prin acesta se escrie concursu.

Invetatoarele, cari voescu a reflecta la acestu postu, au se-si substerna petitiunile instruate cu documentele prescise pana in 22 Octomvre st. n. a. c. la:

Comitetulu administratoru de fondulu si scolele de reninne a fostiloru graniteri din reg. rom. I. Sibiu, in 8 Octomvre 1890.

XXXXXXXXXX
Nr. 12072-1890. 440,1-1

PUBLICATIUNE.

Socotela cassei orasenesci din anul 1889 dimpreuna cu acludele, mai departe cu rectificările si chiarificările si in fine cu inventarul asupra averii comunei orasenesci Brasovu se afla in sensulu §. 142 alu art. de lege XXII din 1886, in biroulu comptabilitatei orasenesci, strada portei No. 65, in decursu de 15 zile spre examinare din partea fiecarui.

Fiecarui dajdieru i sta in libera voia, de a-si ascerne eventualele observatiuni pana in 22 Octomvre 1890 subscrisului magistratu.

Brasovu, 7 Octomvre 1890.

Magistratul orasenescu.

Inventiune pretioasa!
CANNABINAE.

(Trypium). Distinsa! Efectulu ei vindecatoru radicalu si siguru este recunoscutu atatu in patria, catu si in strainatate. Contra bolorulu uretrei, a sculamentorulu ori-catu de inechite, greutatorulu de urinare, polutiuniloru si contra bolorulu secundare ori-catu de resistente, se pote folosi cu succesu. Cu prescriere medicala de folosire in tote limbile. Pretulu unui flaconu micu de Cannabinae este 2 fl. 50 cr. O doza 5 fl. Injeciune 50 cr.

[Pe sema femeiloru preparate separate contra polei albe spre folosire internu si esternu].- Se pote comanda cu rambursu postala dela proprietarul preparatorulu

Andrei Zagonyi-Szeles, farmacistu in Geocagiu (Algyogy, baie in Transilvania).

In Budapesta se capeta la Iosifu Török, farmacistu, Kiraly-utca 12, in drogueria ereqiloru Kochmeister, Nagykorona-utca 32 si in drogueria lui Neruda Nándor, Hatvani-utca 9. 423,20-10

Cursulu pietei Brasovu

din 9 Octomvre st. n. 1890.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Banonote romanesce, Argintu romanescu, Napoleon-d'oru, Lire turcescu, Imperial, Galbini, Seris. fonc., Ruble rusesce, Marcu germane, Discontulu.

Avisu d-loru abonați!

Rugam pe d-nii abonați ca la renoirea prenumaratiunei se binevoiasca a scrie pe cuponulu mandatulu postalu si numerii de pe fasia sub care au primitu diarulu nostru pana acuma.

Domnii, ce se aboneza din nou, se binevoiasca a scrie adresa lamuritu si se arate si posta ultimă.

Totodata facemu cunoscutu tuturor D-loru abonați, ca mai avemu din anii trecuti numeru pentru complectarea colecțiilorulu „Gazetei“, precum si cateva intregi colecțiuni, pentru cari se potu adresa la subsemnata Administratiune in casu de trebuinta.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Sosirea si plecarea trenurilor in Brasovu.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brasovu la Pesta

Trenulu de persone: 10 ore 32 minute sera. Trenulu acceleratu: 2 ore 43 minute dupa amedu. Trenulu omnibus: 4 ore diminetu.

2. Dela Brasovu la Bucuresci:

Trenulu de persone: 5 ore 30 minute diminetu. Trenulu acceleratu: 2 ore 33 minute dupa amedu. Trenu de marfuri cu vagone de persone: 12 ore 23 min. dupa amedu.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brasovu:

Trenulu de persone: 5 ore 20 minute diminetu. Trenulu acceleratu: 2 ore 23 minute dupa amedu. Trenulu omnibus: 10 ore 31 minute sera.

2. Dela Bucuresci la Brasovu:

Trenulu acceleratu: 2 ore 13 minute dupa amedu. Trenulu de persone: 10 ore 17 minute sera. Trenulu de marfuri cu vagone de persone: 4 ore 20 min. dupa amedu.

Mersulu trenurilor

pe liniile orientale ale caii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Iunie 1890.

Large railway schedule table with columns for routes (Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, B.-Pesta-Aradu-Teius, Teius-Aradu-B.-Pesta, Copşa-mică-Sibiu) and rows for stations and train types (Trenu acceleratu, Trenu de persone, Trenu de marfuri).

Nota: Numerii incuadrati cu linii grose insemneza orele de noapte.